

REFERAT Psykiatri- og Socialudvalget 2022-2025 d. 08-05-2024

Mødedato Onsdag d. 08. maj 2024 kl. 13:00

Mødested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Drøftelse af fokusområder i den kommende Nordjysk Socialaftale 2025-2026.....	4
Orientering - Årlig afrapportering om socialtilsyn og magtanvendelser.....	5
Lukket: Godkendelse af analyse.....	7
Lukket: Budget 2025 - tredje budgetdrøftelse.....	8
Orientering om ommærkning og omlægning af de særlige pladser i Psykiatrien.....	9
Orientering om status for 2023 vedr. IPS-indsatsen i Nordjylland.....	11
Orientering.....	12
Eventuelt.....	13
Underskrift af mødeprotokol.....	14

Punkt 1: Deltagere

1-01-81-7-24

Sagsfremstilling

Vibeke Gamst (formand)
Malene Busk (næstformand)
Ali Hassan
Anna-Grethe Sperling
Peter Østergaard Larsen
Jes V. Laursen
Kim Frost
Kirsten Morild Andersen
Malou Skeel

Administrative deltagere

Psykiatricidirektør Jan Mainz
Socialdirektør Dorte Juul Hansen
Specialkonsulent Kristian Schmidt-Kristensen (udvalgssekretær)

Ad Hoc deltagere

Vicekontorchef Helle Bielefelt Søndergaard, Specialektoren
Specialkonsulent Randi Breinbjerg, Psykiatrien
Koncerndirektør Kim Mikkelsen, Direktionen
Økonomichef Rune Vinther Herslund, Patientforløb og Økonomi
Specialkonsulent Sarah Borup Jørgensen, Patientforløb og Økonomi

Beslutning

Psykiatrici- og Socialudvalget den 8. maj 2024
Udvalget var beslutningsdygtigt
Afbud fra Malou Skeel

Punkt 2: Drøftelse af fokusområder i den kommende Nordjysk Socialaftale 2025-2026

1-61-3837-24

Resumé

Som led i udarbejdelsen af den kommende Nordjysk Socialaftale 2025-26 har der været afholdt Socialpolitisk Dialogforum den 12. marts 2024, hvor politikere og embedsmænd fra de nordjyske kommuner og Region Nordjylland kunne komme med input til aftalen.

I vedlagte bilag beskrives oplæg til de tre fokusområder i Nordjysk Socialaftale 2025-26 samt input hertil fra Socialpolitisk Dialogforum.

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget drøfter hvordan tankerne i den kommende socialaftale flugter med det politiske fokus for Budget 2025 samt om udvalget har yderligere input til de udpegede fokusområder for så vidt gælder de tilbud, som drives af regionen.

Sagsfremstilling

De nordjyske kommuner har sammen med Region Nordjylland ansvaret for at sikre en fælles koordinering af det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland. Som del heraf udarbejdes Nordjysk Socialaftale, som sætter den politiske retning for samarbejdet på det specialiserede socialområde i Nordjylland.

Socialaftalen udarbejdes af Den Administrative Styregruppe på Socialområdet (DAS) i tæt samspil med borgere, brugerorganisationer, politikere, fagfolk og embedsmænd. Samarbejdet med og inddragelsen af de mange parter medvirker til, at Nordjysk Socialaftale sætter fokus på de mest relevante problemstillinger og udviklingsområder. Oplæg til vision for Nordjysk Socialaftale 2025-26 er 'Egenmestring og Meningsfulde fællesskaber'. Begge emner har været i fokus før, men der er bred enighed om, at det er væsentligt med kontinuitet og et langsigtet perspektiv i det tværkommunale og -regionale samarbejde. Oplæg til fokusområder for socialaftalen er:

- Fokusområde 1: 'Samskabelse af fællesskaber for borgerne'
- Fokusområde 2: 'Kvalitetsudvikling og effekt'
- Fokusområde 3: 'Fremtidssikring af indsatsen'

I vedlagte bilag uddybes de tre fokusområder, inklusive de input til fokusområderne, som kom frem på Socialpolitisk Dialogforum d. 12. marts

Region Nordjylland skal bidrage til indholdet af Nordjysk Socialaftale for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere. Fokusområderne skal gælde for hele socialaftalen og favner derfor bredt, hvilket betyder, at dele af beskrivelsen af fokusområderne ikke er relevant for regionen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget

1. drøfter hvordan tankerne i den kommende socialaftale flugter med det politiske fokus for Budget 2025
2. om udvalget har yderligere input til de udpegede fokusområder for så vidt gælder de tilbud, som drives af regionen

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 8. maj 2024

Indstillingen blev taget til efterretning

Malou Skeel og Vibeke Gamst deltog ikke i sagens behandling

Bilag

Oplæg til fokusområder i Nordjysk Socialaftale 2025-26

Punkt 3: Orientering - Årlig afrapportering om socialtilsyn og magtanvendelser

1-40-73-2060-24

Resumé

En gang om året gør Speciaalsektoren status på det seneste års socialtilsyn på Speciaalsektorens tilbud samt indberetninger af magtanvendelser på børne- og voksenområdet.

Den årlige status har overordnet bekræftet, at tilbuddene leverer en høj kvalitet til borgerne. Der har dog også været reaktioner fra socialtilsynet, som har krævet særlig opmærksomhed og initiativer til forbedringer.

I denne sag redegøres for tilbagemeldinger fra socialtilsynets besøg i perioden 1. november 2022 til 31. oktober 2023. Der redegøres desuden for antal og typer af magtanvendelser i 2023.

I april 2024 er der fremsat lovforslag om justeringer af magtanvendelsesreglerne på både børne- og voksenområdet. På mødet gives en kort orientering om de foreslåede justeringer.

Punktet indledes ved vicekontorchef Helle Bielefelt Søndergaard.

Regionsrådet anmodes om at tage orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Afrapporteringerne på henholdsvis eksterne tilsyn og magtanvendelser laves samlet.

Dette giver bedre mulighed for at se registreringerne af magtanvendelser i sammenhæng med bemærkninger fra socialtilsynet.

Det er socialtilsynet der samlet set vurderer tilbuddenes kvalitet og tilsynet har som en del af dette en særlig bevågenhed på magtanvendelser og tilbuddenes praksis for forebyggelse, håndtering og opfølgning. Status på antallet af magtindberetninger ses derfor bedst i sammenhæng med socialtilsynets generelle vurderinger af tilbuddets kvalitet.

Nedenfor gennemgås kort konklusionerne for hhv. socialtilsynets besøg og magtindberetninger for det seneste år.

Konklusion på den årlige status på socialtilsyn

Socialtilsynet har samlet set vurderet kvaliteten i forhold til syv kvalitetstemaer:

Uddannelse og beskæftigelse; Selvstændighed og relationer; Målgruppe, metoder og resultater; Sundhed og trivsel, Organisation og ledelse; Kompetencer samt Fysiske rammer. Socialtilsynets tema Sundhed og trivsel omfatter desuden et fokus på borgernes selvbestemmelse samt forebyggelse af magtanvendelser og overgreb.

Herforuden har socialtilsynet et fokus på tilbuddenes økonomi set i forhold til kvaliteten af indsatsen.

Konklusionen på den årlige status på socialtilsyn har overordnet bekræftet, at tilbuddene leverer en høj kvalitet til borgerne, og at der på det enkelte tilbud er god

sammenhæng mellem budgettet og målgruppens behov. Således ses af socialtilsynets vurdering af de syv kvalitetstemaer, at der på langt de fleste temaer er givet en score, som er over middel, høj eller meget høj (se bilag 1, tabel 2.1.).

I Speciaalsektoren er der udarbejdet et koncept, som beskriver ansvar og arbejdsgange i forbindelse med den løbende opfølgning på socialtilsyn. De steder, hvor der har været varslet påbud eller på anden vis været påpeget alvorlige bemærkninger til kvaliteten, er der lokalt blevet fulgt op med tiltag og handleplaner, som har adresseret de bekymringer, som socialtilsynet har rejst. Det bemærkes i den sammenhæng, at samtlige varslinger om påbud/skærpet fra socialtilsynet er bortfaldet indenfor høringsperioden.

Følgende forbedringstemaer er opstillet med baggrund i socialtilsynets samlede tilbagemeldinger og ud fra et spørgsmål om tværgående relevans. Der er således ikke tale om, at alle tilbud har fået bemærkninger på disse temaer (se pkt. 4), men om en vurdering af det fælles læringspotentiale og muligheder for at udvikle på kvaliteten på virksomhedsniveau.

1. Magtanvendelse
2. Forebyggelse af overgreb
3. Personalegennemstrømning og sygefravær
4. Kompetencer

De opstillede forbedringstemaer indgår i virksomhedens fremadrettede drøftelser af strategiske indsatser.

Af bilag 1 fremgår et samlet overblik over antal tilsynsbesøg, typer af reaktioner, score på tilbudsniveau, samt uddybende om de opstillede forbedringstemaer.

Konklusion på den årlige afrapportering af magtanvendelser

Enhver magtanvendelse skal registreres og indberettes til handlekommune, socialtilsyn og driftsherre. Formålet er dels en kontrol med overholdelse af reglerne og dels, at indberetningerne indgår i en efterfølgende refleksions- og læringsproces med det formål at nedbringe antallet af magtanvendelser.

I 2023 var der i alt 615 akutte magtanvendelser på Specialsektorens tilbud. I 2022 var der i alt 564 magtanvendelser. Derudover er der ansøgt om kommunal forhåndsgodkendelse for 23 borgere. Disse forhåndsgodkendelser indgår ikke i den samlede opgørelse, da de opgøres på en anden måde.

Af de 615 akutte magtanvendelser er 285 foretaget på voksenområdet og 330 på børneområdet. For voksenområdet er der primært tale om fastholdelse og indgreb med lovhjemmel. For børneområdet er størstedelen af magtanvendelserne foretaget ifm. at barnet/den unges adfærd har været til fare for barnet/den unge selv eller andre i omgivelserne samt magtanvendelse i øvrigt.

Al magtanvendelse skal begrænses mest muligt og må aldrig erstatte omsorg, pleje eller socialpædagogisk bistand. Magtanvendelser tages kun i brug, hvis et barn, en ung eller en voksen er til fare for sig selv eller andre eller for at yde den rette omsorg for borgeren. Magtanvendelser kan derfor være en nødvendighed ift. at overholde omsorgspligten. Som nævnt har socialtilsynet en særlig bevågenhed på magtanvendelser og borgers selvbestemmelsesret. Dette fokus behandles under socialtilsynets kvalitetstema "Sundhed og trivsel" (se bilag 1).

Af bilag 2 fremgår i tabelform en oversigt over de magtanvendelser der har været i 2023 for hhv. voksen- og børneområdet.

Indstilling

Psykiatri- og Socialudvalget indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 8. maj 2024

Orienteringen blev taget til efterretning

Malou Skeel og Vibeke Gamst deltog ikke i sagens behandling

Bilag

Bilag 2 - Årlig afrapportering af magtanvendelser for 2023

Bilag 1 - Uddybende materiale vedr. årlig status på socialtilsyn for perioden 1.11.2022 til 31.docx

Punkt 4: Lukket: Godkendelse af analyse

1-35-74-28-24

Punkt 5: Lukket: Budget 2025 - tredje budgetdrøftelse

1-31-78-67-24

Punkt 6: Orientering om ommærkning og omlægning af de særlige pladser i Psykiatrien

1-40-72-2039-24

Resumé

Som følge af lovændring ændrer de særlige pladser i Psykiatrien status pr. 1. juli 2024, hvor pladserne omlægges til et længerevarende regionalt behandlingstilbud, N1 rehabiliteringspladser.

Psykiatri- og socialudvalget orienteres om omlægningen. Herudover orienteres Psykiatri- og Socialudvalget om antallet af særlige pladser i perioden frem til omlægning.

Sagsfremstilling

Omlægning af de særlige pladser

De særlige pladser i psykiatrien har eksisteret i 6 år, og det har gennem alle årene været en udfordring, at pladserne ikke har været brugt i fuldt omfang, hvilket nu fører til omlægning af pladserne. Om baggrunden for etablering af pladserne kan vi henvise til Psykiatri- og Socialudvalgets møde 7. september 2022, hvor udvalget første gang fik orientering om pladserne.

Ved økonomaftalerne for 2024 blev der opnået enighed om at omlægge de nuværende 114 særlige pladser til 88 pladser i et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri til samme målgruppe.

Der er fremsat lovforslag om ophævelse af psykiatrilovens regler om de særlige pladser (kapitel 12 a) pr. 1. juli 2024.

Med ophævelse af reglerne om de særlige pladser ændres rammevilkårene for de særlige pladser - kommunernes finansiering bortfalder, kommunerne vil ikke længere have en rolle i forhold til visitation, og der skal ikke længere være et tværsektorielt Visitationsforum med deltagelse af repræsentanter fra kommuner og kriminalforsorg.

Det forudsættes i lovbemærkningerne, at regionerne efter omlægningen organiserer pladserne, så de kan rumme patienter i målgruppen, jf. nedenfor. Regionerne skal sikre, at patienter i målgruppen vil blive visiteret til en plads i det længerevarende tilbud.

Omlægningen sker for at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse. Lovforslaget forventes vedtaget den 21. maj 2024.

Lovforslag vedlægges som bilag.

Målgruppe og behandlingsindsats i det længerevarende behandlingstilbud

Efter omlægningen skal der således stadig være et tilbud i Psykiatrien til patienter, der opfylder kriterier svarende til dem, der i dag gælder for visitation til de særlige pladser. Der vil være et vist sammenfald mellem denne målgruppe og målgruppen for dobbeltdiagnosetilbud. Formålet med det længerevarende tilbud vil fortsat være at tilbyde en intensiv og helhedsorienteret behandlings- og rehabiliteringsindsats med henblik på at stabilisere patientens helbred og forbedre patientens evne til at mestre hverdagen. Og behandlingsindsatsen skal, som i dag, ydes ved psykiatrisk behandling, frivillig misbrugsbehandling og socialfaglige indsatser, beskæftigelse og aktiviteter. Videre vil formålet om at nedbringe antallet af voldsepisoder og konflikter og øge sikkerheden være uændret.

De 13 pladser til længerevarende behandlingstilbud på N1 i Brønderslev vil pr. 1. juli 2024 betegnes "N1 rehabiliteringspladser", som siden 2020 har været navnet på de 4

ommærkede pladser. Pladserne vil være regionsdækkende, og visitation til pladserne sker via en intern visitationsgruppe med repræsentanter fra begge almenpsykiatriske afdelinger.

Psykiatrien er i forbindelse med planlægning af omlægningen i dialog med kommunale repræsentanter, blandt andet med det formål at sikre videreførelse af det gode samarbejde om patienterne, der har kendetegnet indlæggelsesforløbene på de særlige pladser.

Økonomi

Med den ændrede finansiering af de særlige pladser bortfalder kommunernes takstbetaling fra 1. juli 2024. I den forbindelse er Psykiatrien i Region Nordjylland kompenseret med DUT kompensation svarende til ni pladser. Med de ommærkede fire pladser vil der fremover være finansiering til 13 pladser. I budget 2024 er budgettet tilpasset, så der er balance med de tildelte økonomiske rammer for 2024. I budget 2025 vil der skulle ske en yderligere tilpasning, som vil indgå i Psykiatriens interne budgetproces for 2025.

Ommærkning af særlige pladser i perioden 1. marts - 30. juni 2024

Siden september 2020 har det været muligt for regionerne at ommærke op til 25 % af de særlige pladser til almindelige psykiatriske sengepladser af hensyn til bedre kapacitetsudnyttelse. Antallet af ommærkede pladser skal vurderes hvert

halve år under inddragelse af kommunerne. Psykiatri- og Socialudvalget blev senest orienteret om ommærkning af særlige pladser på møde den 4. oktober 2023.

Som vanligt er de nordjyske kommuner blevet forespurgt om behovet for særlige pladser. Kommunerne har tilkendegivet, at de fortsat ønsker 4 pladser ommærket (25%). Derfor vil der i perioden frem til omlægningen 1. juli 2024 fortsat være ommærket 4 pladser til almindelige psykiatriske sengepladser ud af de 16 særlige pladser.

Status på kommunernes benyttelse af særlige pladser er, at der pr. 15. april er 5 patienter indlagt på de særlige pladser. Der er fuld belægning på de ommærkede pladser.

Som følge af omlægningen af de særlige pladser vil dette være den sidste orientering om ommærkning af pladser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri og Socialudvalget:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 8. maj 2024

Orienteringen blev taget til efterretning

Malou Skeel, Vibeke Gamst og Anna-Grethe Sperling deltog ikke i sagens behandling

Bilag

Lovforslag L126, som fremsat, 29.2.2024.pdf

Punkt 7: Orientering om status for 2023 vedr. IPS-indsatsen i Nordjylland

1-40-74-322-24

Resumé

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres på mødet om status for 2023 vedr. Individuel Planlagt Job med Støtte-indsatsen i Nordjylland (IPS). Udvalget har bedt om en årlig status vedr. indsatsen i projektet. Udvalget orienteres hermed om status for 2023.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og Socialudvalget godkendte på møde den 11. januar 2023, at Psykiatrien i Region Nordjylland i perioden december 2022 til december 2026 modtager i alt 3,16 mio. kr. fra en pulje, der administreres af Styrelsen for Arbejdsmarked (STAR) til ansættelse af en IPS-ambassadør samt aktiviteter i relation hertil.

Status

Aktuelt har fire ud af elleve nordjyske kommuner i samarbejde med Psykiatrien etableret Individuel Planlagt Job med Støtte (IPS) for voksne over 18 år (Hjørring, Aalborg, Jammerbugt og Thisted kommuner).

Yderligere seks nordjyske kommuner har fået midler fra STAR til i 2024 at opstarte IPS for unge i alderen 18-30 år (Jammerbugt, Thisted, Frederikshavn, Vesthimmerland, Rebild og Mariagerfjord kommuner) således, at i alt 8 nordjyske kommuner har/får IPS i 2024.

Tre kommuner arbejder endvidere med at udvikle IPS for unge under 18 år i samarbejde med Psykiatrien (Hjørring, Aalborg og Jammerbugt kommuner).

Der er etableret et fagligt IPS-netværk på ledelsesniveau med repræsentanter fra de nordjyske kommuner og Psykiatrien, som mødes to gange årligt. I netværket indgår

både kommuner, som har en eksisterende IPS-indsats og kommuner som endnu ikke er i gang. IPS-ambassadøren deltager med et fast punkt om aktuelle indsatser og tiltag m.m.

Flere kommuner har ønske om et mere formaliseret samarbejde med Psykiatrien, og der arbejdes således på udvikling af en generisk samarbejdsmodel på tværs af kommuner. Den ledende socialrådgiver er tovholder på at udvikle dette samarbejde.

IPS-ambassadøren deltager ligeledes i disse møder med henblik på at understøtte arbejdet.

Fokusområder

Der vil fremadrettet bl.a. være fokus følgende:

- Udbrede viden om og implementering af IPS i Psykiatrien
- Fælles temadag om IPS for kommuner og Psykiatri (2. kvartal 2024)
- Udvikling af en generisk samarbejdsmodel på tværs af kommuner.
- Udvikling af et nationalt værktøj til at arbejde med kvalitetssikring af IPS-indsats
- Afholdelse af basisundervisningsforløb for kommuner, psykiatrien og øvrige samarbejdspartnere
- Understøttelse af opstart af IPS i nye kommuner (jf. ovenstående)
- Understøttelse fortsat implementering af IPS i de kommuner, der allerede har etableret IPS – og fokus på de kommuner, som endnu ikke har en IPS-indsats.

Indstilling

Administrationen indstiller at Psykiatri- og Socialudvalget

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 8. maj 2024

Orienteringen blev taget til efterretning

Malou Skeel, Vibeke Gamst og Anna-Grethe Sperling deltog ikke i sagens behandling

Bilag

Statusrapport for 2023 (Region Nordjylland)

Punkt 8: Orientering

1-01-81-7-24

Sagsfremstilling

- Ventelisten i Børne og Ungepsykiatrien kan findes under øvrigt materiale i Prepare

Indstilling

Administrationen indstiller, at Psykiatri- og Socialudvalget

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Psykiatri- og Socialudvalget den 8. maj 2024

- Orientering om konkret personsag

Malou Skeel, Vibeke Gamst og Anna-Grethe Sperling deltog ikke i sagens behandling

Punkt 9: Eventuelt

1-01-81-7-24

Punkt 10: Underskrift af mødeprotokol

1-01-81-7-24

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.
Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.